

BESLUIT (GBVB) 2021/2073 VAN DE RAAD**van 25 november 2021****ter ondersteuning van een verbeterde operationele doeltreffendheid van de Organisatie voor het verbod van chemische wapens (OPCW) door middel van satellietbeelden**

DE RAAD VAN DE EUROPESE UNIE,

Gezien het Verdrag betreffende de Europese Unie, en met name artikel 28, lid 1, en artikel 31, lid 1,

Gezien het voorstel van de hoge vertegenwoordiger van de Unie voor buitenlandse zaken en veiligheidsbeleid,

Overwegende hetgeen volgt:

- (1) Op 12 december 2003 heeft de Europese Raad de EU-strategie tegen de verspreiding van massavernietigingswapens ("de EU-strategie") aangenomen, met in hoofdstuk III daarvan een lijst van maatregelen ter bestrijding van die verspreiding.
- (2) In de EU-strategie wordt de cruciale rol benadrukt die het Verdrag tot verbod van de ontwikkeling, de productie, de aanleg van voorraden en het gebruik van chemische wapens en inzake de vernietiging van deze wapens (*Chemical Weapons Convention* — CWC) en de Organisatie voor het verbod van chemische wapens (*Organisation for the Prohibition of Chemical Weapons* — OPCW) vervullen bij het tot stand brengen van een wereld zonder chemische wapens. De doelstellingen van de EU-strategie zijn complementair aan die van de OPCW, die immers verantwoordelijk is voor de uitvoering van het CWC.
- (3) Op 22 november 2004 heeft de Raad Gemeenschappelijk Optreden 2004/797/GBVB⁽¹⁾ betreffende de ondersteuning van OPCW-activiteiten vastgesteld. Dat gemeenschappelijk optreden is na het verstrijken ervan opgevolgd door Gemeenschappelijk Optreden 2005/913/GBVB van de Raad⁽²⁾, dat op zijn beurt is opgevolgd door Gemeenschappelijk Optreden 2007/185/GBVB van de Raad⁽³⁾. Gemeenschappelijk Optreden 2007/185/GBVB is opgevolgd door de Besluiten 2009/569/GBVB⁽⁴⁾, 2012/166/GBVB⁽⁵⁾, 2013/726/GBVB⁽⁶⁾, (GBVB) 2015/259⁽⁷⁾, (GBVB) 2017/2302⁽⁸⁾, (GBVB) 2017/2303⁽⁹⁾, (GBVB) 2019/538⁽¹⁰⁾ en (GBVB) 2021/1026⁽¹¹⁾ van de Raad.

⁽¹⁾ Gemeenschappelijk Optreden 2004/797/GBVB van de Raad van 22 november 2004 betreffende de ondersteuning van OPCW-activiteiten in het kader van de uitvoering van maatregelen van de strategie van de EU tegen de verspreiding van massavernietigingswapens (PB L 349 van 25.11.2004, blz. 63).

⁽²⁾ Gemeenschappelijk Optreden 2005/913/GBVB van de Raad van 12 december 2005 betreffende de ondersteuning van OPCW-activiteiten in het kader van de uitvoering van de strategie van de Europese Unie ter bestrijding van de verspreiding van massavernietigingswapens (PB L 331 van 17.12.2005, blz. 34).

⁽³⁾ Gemeenschappelijk Optreden 2007/185/GBVB van de Raad van 19 maart 2007 betreffende de ondersteuning van OPCW-activiteiten in het kader van de uitvoering van de strategie van de Europese Unie ter bestrijding van de verspreiding van massavernietigingswapens (PB L 85 van 27.3.2007, blz. 10).

⁽⁴⁾ Besluit 2009/569/GBVB van de Raad van 27 juli 2009 betreffende de ondersteuning van OPCW-activiteiten in het kader van de uitvoering van de strategie van de EU ter bestrijding van de verspreiding van massavernietigingswapens (PB L 197 van 29.7.2009, blz. 96).

⁽⁵⁾ Besluit 2012/166/GBVB van de Raad van 23 maart 2012 ter ondersteuning van activiteiten van de Organisatie voor het Verbod van Chemische Wapens (OPCW) in het kader van de uitvoering van de strategie van de EU tegen de verspreiding van massavernietigingswapens (PB L 87 van 24.3.2012, blz. 49).

⁽⁶⁾ Besluit 2013/726/GBVB van de Raad van 9 december 2013 ter ondersteuning van UNSCR 2118 (2013) en van EC-M-33/Dec 1 van de uitvoerende raad van de OPCW, in het kader van de tenuitvoerlegging van de EU-strategie tegen de verspreiding van massavernietigingswapens (PB L 329 van 10.12.2013, blz. 41).

⁽⁷⁾ Besluit (GBVB) 2015/259 van de Raad van 17 februari 2015 ter ondersteuning van activiteiten van de Organisatie voor het verbod van chemische wapens (OPCW) in het kader van de uitvoering van de strategie van de EU tegen de verspreiding van massavernietigingswapens (PB L 43 van 18.2.2015, blz. 14).

⁽⁸⁾ Besluit (GBVB) 2017/2302 van de Raad van 12 december 2017 ter ondersteuning van de OPCW-activiteiten die bijdragen tot de sanering van de voormalige opslagplaats voor chemische wapens in Libië in het kader van de uitvoering van de EU-strategie tegen de verspreiding van massavernietigingswapens (PB L 329 van 13.12.2017, blz. 49).

⁽⁹⁾ Besluit (GBVB) 2017/2303 van de Raad van 12 december 2017 ter ondersteuning van de verdere uitvoering van Resolutie 2118 (2013) van de VN-Veilighedsraad en Besluit EC-M-33/DEC.1 van de uitvoerende raad van de OPCW inzake de vernietiging van de Syrische chemische wapens, in het kader van de tenuitvoerlegging van de EU-strategie tegen de verspreiding van massavernietigingswapens (PB L 329 van 13.12.2017, blz. 55).

⁽¹⁰⁾ Besluit (GBVB) 2019/538 van de Raad van 1 april 2019 ter ondersteuning van activiteiten van de Organisatie voor het verbod van chemische wapens (OPCW) in het kader van de uitvoering van de strategie van de EU tegen de verspreiding van massavernietigingswapens (PB L 93 van 2.4.2019, blz. 3).

⁽¹¹⁾ Besluit (GBVB) 2021/1026 van de Raad van 21 juni 2021 ter ondersteuning van het programma voor cyberbeveiliging, veerkracht en informatieborging van de Organisatie voor het verbod van chemische wapens (OPCW) in het kader van de uitvoering van de EU-strategie tegen de verspreiding van massavernietigingswapens (PB L 224 van 24.6.2021, blz. 24).

- (4) Besluit (GBVB) 2017/2303 voorzag onder meer in ondersteuning voor de toegang van de OPCW tot satellietbeelden en beeldanalyse die door het satellietcentrum van de Europese Unie (Satcen) worden verstrekt.
- (5) Op 10 december 2018 heeft de Raad Besluit (GBVB) 2018/1943 ⁽¹²⁾ vastgesteld, waarbij de uitvoeringstermijn van Besluit (GBVB) 2017/2303 zonder kosten met twaalf maanden werd verlengd.
- (6) Op 9 december 2019 heeft de Raad Besluit (GBVB) 2019/2112 ⁽¹³⁾ vastgesteld, waarbij de uitvoeringstermijn van Besluit (GBVB) 2017/2303 zonder kosten met nog eens twaalf maanden werd verlengd.
- (7) Via de uitvoering van Besluit (GBVB) 2017/2303 kan de OPCW gebruikmaken van de unieke informatie die de beeldanalyse van het Satcen biedt, zowel voor missieplanning als voor informatieanalyse.
- (8) De operationele doeltreffendheid van de OPCW moet worden verbeterd door de satellietbeelden en beeldanalyse van het Satcen te blijven leveren ter ondersteuning van de activiteiten en missies waarvoor de OPCW een mandaat heeft gegeven na het verstrijken van de uitvoeringstermijn van Besluit (GBVB) 2017/2303,

HEEFT HET VOLGENDE BESLUIT VASTGESTELD:

Artikel 1

1. Om onmiddellijk praktische uitvoering te geven aan bepaalde elementen van de EU-strategie, steunt de Unie het project van de OPCW ter verbetering van haar operationele doeltreffendheid door middel van door het Satcen verstrekte satellietbeelden en beeldanalyse, dat gericht is op:

- het vergroten van de capaciteit van de OPCW ter ondersteuning van de activiteiten waarvoor zij een mandaat heeft gegeven (het *Declaration Assessment Team* (DAT), de onderzoeksmissie (*Fact Finding Mission* — FFM), het onderzoeks- en identificatieteam (IIT) enz.), door middel van beeldanalyse als bron voor de onderbouwing van bewijsmateriaal of de staving van bevindingen, en
- het gebruiken van specifieke beeldanalyse voor aandachtsgebieden (locaties, routes enz.) bij het plannen van missies waarvoor de OPCW een mandaat heeft gekregen (incidenten in verband met beweerd gebruik (IBG's), uitdagingsinspecties (UT's), bezoeken voor technische bijstand (BTB's) enz.) ter verhoging van de veiligheid en het vertrouwen in de nauwkeurigheid van controles.

2. In de context van lid 1 ondersteunt de Unie de volgende activiteiten van het OPCW-project, die in overeenstemming zijn met de in hoofdstuk III van de EU-strategie vermelde maatregelen:

- de OPCW door middel van beeldcapaciteit in staat stellen om op passende en doeltreffende wijze toezicht uit te oefenen, en de nodige verslagen voor te leggen aan haar beleidsvormingsorganen (de uitvoerende raad en de Conferentie van Verdragspartijen), en
- de OPCW door middel van beeldcapaciteit in staat stellen nauwkeurige, doeltreffende en veilige controles te verrichten, en op verzoek bijstand te verlenen aan de verdragspartijen.

3. Het in lid 1 bedoelde project heeft betrekking op het bezorgen van, onder meer, situatiebewustzijnsproducten die verband houden met de beveiliging van de FFM, met inbegrip van de toestand van het wegennet, door het leveren van satellietbeelden van het Satcen aan de OPCW.

⁽¹²⁾ Besluit (GBVB) 2018/1943 van de Raad van 10 december 2018 tot wijziging van Besluit (GBVB) 2017/2303 ter ondersteuning van de verdere uitvoering van Resolutie 2118 (2013) van de VN-Veiligheidsraad en Besluit EC-M-33/DEC.1 van de uitvoerende raad van de OPCW inzake de vernietiging van de Syrische chemische wapens, in het kader van de tenuitvoerlegging van de EU-strategie tegen de verspreiding van massavernietigingswapens (PB L 314 van 11.12.2018, blz. 58).

⁽¹³⁾ Besluit (GBVB) 2019/2112 van de Raad van 9 december 2019 tot wijziging van Besluit (GBVB) 2017/2303 van de Raad ter ondersteuning van de verdere uitvoering van Resolutie 2118 (2013) van de VN-Veiligheidsraad en Besluit EC-M-33/DEC.1 van de uitvoerende raad van de OPCW inzake de vernietiging van de Syrische chemische wapens, in het kader van de tenuitvoerlegging van de EU-strategie tegen de verspreiding van massavernietigingswapens (PB L 318 van 10.12.2019, blz. 159).

4. Een gedetailleerde beschrijving van de in lid 2 bedoelde door de Unie ondersteunde activiteiten is in het projectdocument in de bijlage opgenomen.

Artikel 2

1. De hoge vertegenwoordiger van de Unie voor buitenlandse zaken en veiligheidsbeleid ("de HV") draagt de verantwoordelijkheid voor de uitvoering van dit besluit.
2. De technische uitvoering van het in artikel 1 bedoelde project is een taak van het technisch secretariaat van de OPCW ("het technisch secretariaat"). Het voert die taak uit onder de verantwoordelijkheid en het toezicht van de HV. Daartoe treft de HV de nodige regelingen met het technisch secretariaat.

Artikel 3

1. Het financieel referentiebedrag voor de uitvoering van het in artikel 1 bedoelde project bedraagt 1 593 353,22 EUR.
2. De door het bedrag in lid 1 gefinancierde uitgaven worden beheerd overeenkomstig de procedures en voorschriften die van toepassing zijn op de algemene begroting van de Unie.
3. De Commissie houdt toezicht op het correcte beheer van de in lid 2 bedoelde uitgaven. Daartoe sluit zij de nodige overeenkomst met het technisch secretariaat. In die overeenkomst wordt bepaald dat het technisch secretariaat er zorg voor moet dragen dat de bijdrage van de Unie zichtbaar is in een mate die evenredig is aan haar omvang, en maatregelen moet vaststellen die het ontwikkelen van synergieën en het vermijden van overlappingsen bevorderen.
4. De Commissie stelt alles in het werk om de in lid 3 bedoelde overeenkomst zo spoedig mogelijk na de inwerkingtreding van dit besluit te sluiten. Zij stelt de Raad in kennis van eventuele moeilijkheden en van de datum van sluiting van de overeenkomst.

Artikel 4

De HV brengt aan de Raad verslag uit over de uitvoering van dit besluit, op basis van de periodieke verslagen die worden opgesteld door het technisch secretariaat. De verslagen van de HV vormen de basis voor de evaluatie door de Raad. De Commissie verstrekt informatie over de financiële aspecten van het in artikel 1 bedoelde project.

Artikel 5

1. Dit besluit treedt in werking op de datum waarop het wordt vastgesteld.
2. Dit besluit verstrijkt 48 maanden na de sluiting van de in artikel 3, lid 3, bedoelde overeenkomst. Het verstrijkt echter zes maanden nadat het in werking is getreden indien die overeenkomst op dat moment nog niet is gesloten.

Gedaan te Brussel, 25 november 2021.

Voor de Raad
De voorzitter
Z. POČIVALŠEK

BIJLAGE

PROJECTDOCUMENT

Steun van de Unie ter verbetering van de operationele doeltreffendheid van de OPCW door middel van satellietbeelden**1. Achtergrond**

Bij de analyseprocessen van de OPCW moet verstrekt bewijsmateriaal zo betrouwbaar mogelijk worden getoetst en bevestigd. Satellietbeelden zijn weliswaar niet de enige bron van bewijsmateriaal, maar kunnen wel indicatoren en bevestigingen opleveren die niet uit andere bronnen kunnen worden verkregen. Ze kunnen dus waardevolle analytische inzichten bieden die kunnen worden toegepast om het Verdrag inzake chemische wapens (CWC) ten volle uit te voeren. Daartoe is het van fundamenteel belang dat er op institutioneel niveau voldoende capaciteit beschikbaar is, aangezien beelden en beeldanalyse een meer gedetailleerde en solide missieplanning in de hand kunnen werken, de veiligheidsrisico's voor de ingezette teams kunnen beperken, en voor bewijsmateriaal en analyses kunnen zorgen met het oog op een kosteneffectievere controle.

Via de uitvoering van Besluit (GBVB) 2017/2303 van de Raad kan de OPCW gebruikmaken van de unieke informatie die de beeldanalyse van het Satcen biedt, zowel voor missieplanning als voor informatieanalyse. De OPCW kan dankzij satellietbeelden getuigen grondiger verhoren, getuigenverklaringen bevestigen en belangrijke locaties nauwkeuriger bepalen. Satellietbeelden van de Arabische Republiek Syrië (SAR) zorgen sinds 2014 voor een verhoogd omgevingsbewustzijn en meer veiligheid, en voor minder risico's bij missies ter plaatse van de OPCW wanneer locaties moeten worden bezocht/geïnspecteerd. Door beeldanalyse te integreren in de operationele planning, hebben de OPCW-teams hun plaatselijke acties kunnen verfijnen. De teamleden beschikken zo namelijk over bijna-realistische beelden van het gebied waarin ze zullen worden ingezet. Beeldanalyse is een strategische hefboom gebleken voor de analysewerkzaamheden van de OPCW, en zal dat in de toekomst ook blijven.

Bovendien moet nog een aantal onderzoeken van beweerd gebruik worden afgerond en moet de uitvoerende raad (EC) nog besluiten vaststellen waarbij opdracht wordt gegeven tot aanvullende bezoeken ter plaatse, informatiemissies en onderzoeken waarvoor nog steeds ondersteuning via satellietbeelden nodig is. Dankzij de unieke analysecapaciteiten die het Satcen biedt, kunnen de door de OPCW ingezette teams informatie uit andere bronnen bevestigen en gevallen van beweerd gebruik in de SAR grondiger analyseren. De analyse van satellietbeelden is onmisbaar gebleken voor de OPCW-teams die zich met de SAR bezighouden. Naast de activiteiten met betrekking tot de SAR waarvoor zij een mandaat heeft gekregen, verwacht de OPCW dat de analyse van satellietbeelden een steeds grotere rol zal spelen bij gevallen van beweerd gebruik van chemische wapens buiten de SAR met het oog op de uitvoering van activiteiten die onder artikel IX van het CWC vallen (overleg, samenwerking en vaststelling van de feiten), alsmede in geval van een mogelijke toekomstige toetreding tot het CWC van staten die chemische wapens bezitten.

2. Doel van het project**2.1. Algemene doelstellingen van het project**

De algemene doelstelling van het project is ervoor zorgen dat het secretariaat over de nodige capaciteit beschikt om de uitvoering van artikel IX van het CWC (overleg, samenwerking en vaststelling van de feiten) en daarmee verband houdende besluiten van de uitvoerende raad van de OPCW te faciliteren, door beelddiensten te verlenen om lacunes op het gebied van omgevingsbewustzijn bij missies op te vullen en zo te helpen de kwetsbaarheid van de ingezette OPCW-teams te verminderen en de analytische efficiëntie van de OPCW te maximaliseren.

2.2. Specifieke doelstellingen

- het vergroten van de capaciteit van de OPCW ter ondersteuning van de activiteiten waarvoor zij een mandaat heeft gekregen (DAT, FFM, IIT enz.), door middel van beeldanalyse als bron voor de onderbouwing van bewijsmateriaal of de staving van bevindingen,
- het gebruik van specifieke beeldanalyse voor aandachtsgebieden (locaties, routes enz.) bij het plannen van missies waarvoor de OPCW een mandaat heeft gekregen (incidenten in verband met beweerd gebruik (IBG), uitdagingsinspecties (UI), bezoeken voor technische bijstand (BTB) enz.) ter verhoging van de veiligheid en het vertrouwen in de nauwkeurigheid van controles.

2.3. Resultaten

De verwachte resultaten waaraan het project bijdraagt, zijn de volgende:

- het gebruik van beelden en analyses met betrekking tot specifiek bewijsmateriaal, teneinde de bevindingen van teams en controleprocessen te onderbouwen en te staven;

- de veiligheidsrisico's zo veel mogelijk beperken en het omgevingsbewustzijn vergroten om de missieplanning van de OPCW zo doeltreffend mogelijk te maken.

3. Beschrijving van de activiteiten

Activiteit 1: de OPCW door middel van beeldcapaciteit in staat stellen om op passende en doeltreffende wijze toezicht uit te oefenen, en de nodige verslagen voor te leggen aan haar beleidsvormingsorganen (de uitvoerende raad en de Conferentie van Verdragspartijen)

Het doel van deze activiteit is de OPCW, aan de hand van beelden en beeldanalyse, in staat te stellen gerichte analytische bewijsgaring te verrichten en tegelijkertijd de planning van de OPCW (toewijzing en inspanningen) te optimaliseren met het oog op efficiëntere missies en minder kwetsbaarheid.

Activiteit 2: de OPCW door middel van beeldcapaciteit in staat stellen nauwkeurige, doeltreffende en veilige controles te verrichten, en op verzoek bijstand te verlenen aan de verdragspartijen

Deze activiteit is gericht op het naar behoefte verlenen van beelddiensten voor uiteenlopende verzoeken tot vaststelling van feiten die de verdragspartijen in het kader van het CWC indienen (IBG, UI, BTB enz.), alsook op het optimaliseren van de planning van de OPCW (toewijzing en inspanningen) met het oog op efficiëntere missies en minder kwetsbaarheid.

4. Duur

De geschatte totale duur van de via dit project gefinancierde activiteiten bedraagt 48 maanden.

5. Begunstigden

De begunstigden van het project zijn het personeel en de teams van het technisch secretariaat van de OPCW, alsook de stakeholders bij het CWC, waaronder de verdragspartijen.

6. Zichtbaarheid van de EU

De OPCW doet, met inachtneming van redelijke veiligheidsoverwegingen en de zichtbaarheids-/communicatiemaatregelen die voor het project gelden, al het nodige om er zichtbaarheid aan te geven dat dit project door de Unie wordt gefinancierd.
